Спомени и размисли

Автор: Здравка Йорданова

Тази книга се издава благодарение на финансовата подкрепа на семейството ми - синовете ми Митко и Ивайло, дъщеря ми Надя, внуците ми Здравко, Галиб, Самуил и Ива.

От сърце им благодаря.

Вместо пролог

Да се опише един човешки живот е доста трудоемко, а и ненужно. Ще се помъча да пиша това, което си заслужава да прочетете и вие. Знам, че винаги след прочит на всяка книга има съгласни, несъгласни и обидени. Със съгласните и несъгласните мога да споря, но на обидените мога да препоръчам само един начин – да напише и той книга.

Когато обръщам поглед назад виждам много хора, които са били в живота ми, още от детството ми. Всички са били добри хора. Днес – толко годино по-късно лошото е простено и забравено, чудесните спомени остават. Родовете на майка ми и баща ми са от Мала-Азия - селата Коджа Бунар на баща ми, Тьойбелян на майка ми. В родовете ми всички са свързани със земята. Земя и труд. Постоянен селски труд. Дядо ми Анастас – баща на майка ми, е бил един от най-образованите и знаещи хора в селото. Баба Ирина беше умна селска жена – майка на майка ми, а баба Петкана майка на баща ми бе много добра. Животът на всички, включително и моя, бе здраво свързан със земята. Има много страдание и много болка в село в аспект на неимоверния труд. Обичам много родителите си и съм им благодарна за всичко, на което са ме научили и съм видяла от тях.

майка ми и баща ми

Имам ли хубави детски спомени от село? Имам! Да се успоредиш с майка си и баща си да жънеш, да копаеш, да садиш и береш тютюн, да виждаш и усещаш тяхното задоволство от твоята помощ е прекрасно. Да вземеш тояжката, да подкараш агнета на паша и да сложиш под мищницата си книгат да четеш там, когато агнета пасат е чудесно. Никой не ти отвлича вниманието. Ти си сам с прочетеното и пред погледата ти тези мили същества – агнета.

Връщам се в двора – чист селски двор – кокошки, прасе, крава, теле, коне, овце, кози – ансамбъл от приятни звуци. Всичко това обаче се постига с много труд и грижи:

Навярно успехът е хубаво нещо.

Преди всичко радост голяма.

Но постигнато с непосилен труд.

Баба ми Ирина и баба ми Петкана, дядо ми Анастас и дядо ми Димитър – ме обичаха искрено, само както баба и дядо могат да обичат. Това съм го усещала. До колкото е било в разбиранията ми съм им отговаряла със същото. Те бяха стари и имаха време да обичат. Другите – неимоверен труд и една голяма умора, която се усеща навсякъде. Когато остареят, като загърбят малко селския труд наречен живот на селяните, им остава време да изразят обичта към внуците си.

Аз като всички деца имах приятели в училище – две Марийки, две Султанки, Недялка, Дочка , които много обичах. Бях отличничка, но това не беше кой знае какво за родителите ми, освен за баба ми Ирина. Тя ми предвещаваше добро бъдеще.

В къщи нямаше господстващи хора. Баща ми и майка ми се разбираха чудесно. Мама чистница, пъргава – меси, пере, готви, преде и пак успоредена с тати, където трябва. Баща ми отговорен, задоволява семейството си с храна, която не във всеки дом имаше.

Обичам детството си, защото майка ми и баща ми са ми дали всичко, което са могли за мен. Те бяха прекрасни хора и ме отгледаха с цялата любов и грижа, които едно дете заслужава.

Спомени и размисли

И защо ли казах аз тогава сбогом!

И защо ли ядно махнах с ръка!

Затова ли, че след време да не мога

двете топли думи пак да изрека.

И защо ли питам! Кой ли ще ми каже?

Щом тогава тъй необмислено сгреших.

Тази дума – сбогом – бавно веч ме смаза

и макар отдавна а уж си аз простих.

В тази книга съм писала проза,поезия,размисли.

Едни сюжети са свързани с преживяни от мен самата неща.Други са плод на размисли по различни теми.За трети не съм съвсем сигурна как се появиха.Така или иначе стори ми се важно да ги разкажа.Както аз искам и мога.

Може би просто е дошло време за спомени,когато животът вече ни е изпреварил и не ни остава друго,освен да приседнем до камината и да се върнем в миналото.Да положим усилия да крачим към бъдещето,защото животът ни колкото и кратък да е,има велик смисъл и всичко върви ро реда си и ще върви,докато е рекъл Бог.

Разказ за една любов

И така Зоя сяда и ми разказва вълнуващи мигове от живота си.От всичко,което можеше да ѝ се случи в живота по онова време,или поне през близките седмици и месеци най-малко бе очаквала,че един ден ще ѝ помогне Владо.Ще и помогне да поеме свой път,път,който той ѝ предначерта. Да! Тя осъществи мечтата си с негова помощ и целенасочена подкрепа. Той ѝ помогнал да убеди родителите ѝ да я пуснат да учи в педагогическо училище гр. Хасково, което той същата година е завършил.

Занизали се дните в непознатия град за селското момиче.Тук се случило и най-важното,споходила я любовта с Владо и всичко тръгнало прекрасно!Срещи през ваканции,лято,дълги писма с мечти и любов.Напоследък зимите в града били все по-сиви и мрачни,ни топли,ни студени,с мръсен сняг,който бързо се топял и потичал

като кален поток по улиците.Тази зима била в синхрон с преживяванията на Зоя.Била трета зима в чуждия град. След зимната ваканция в любимото родно село,тя се върнала с болка в душата,която едва понасяла.Било ваканцията,в която се прекъснала връзката между нея и Владо.Повода бил незначим,но все пак разривът настъпил,което причинило голяма болка и на двамата.Никой от двамата не можел да даде отговор на въпроса-защо се стигнало дотам.Един израз от последното писмо на Владо останал да звучи:"В село изгубих майка и баща,и първа любов".Да! Когато пиша тези редове,един от двамата вече го няма. А какво би било,ако можеха да прочетат написаното заедно.Зоя ми разказва един случай,на който била свидетел,когато в душата и още с пълна сила живеела болката,свила гнездо там."Видях,че насреща ми идваше дълга върволица от хора-момичета и момчета.Всички пееха,вървейки,под акомпанимента на акордеон.Бяха толкова много,че сякаш изпълваха целия площад.Някои от тях изскачаха напред,танцуваха,пееха.Не ми се вярваше,че виждам всичко това наяве.На всички тях им беше много весело.С добро сърце им завидях,защото в мен всичко гореше от болка от раздялата.Макар че беше невъзможно,стараех се да не ги гледам и вървях с наведена глава".

При една от поредните ми срещи със Зоя, когато времето си беше казало нещичко,макар и малко в душата ѝ тя ми разказа следното-"Досега през живота си не бях го правила,но беше в един прекрасен миг с Владо.Можеш да си мислиш за мен,каквото си искаш,но се случи.С Владо се срещахме рядко и беше проблем дори да се хванем за ръце.Пък и честно казано, и през ум не ми е минавало за целувка. А то се случи. Целуна ме! Изненада, голяма, но приятна! Каква е била реакцията ми, не помня, но помня това, че той така искрено ми се извини,че ме е целунал без да ме пита, че отново се изненадах,бях толкова объркана от всичко случило се.След два дни,колкото и да е чудно,получих петица по литература на съчинение на тема по избор. Богатото въображение на моите съученици веднага се хвърли да търси най-интересни теми. Едни се насочиха към звездните висини на душата си,други се втурната към преживяно в миналото,а пък аз….Спомних си за първата целувка и всичко премина през главата ми като приказен сън.Без да си поемам дъх,с голямо увлечение писах,писах много.Сега трудно мога да си спомня какво бях съчинила,но запомних завинаги последния ред:"Искам пак да преживея това!". Но само това ли бих искала да се повтори и потрети.Желанието да бъда с него бе постоянно и много голямо. А ето ,че и това се случи-продължи Зоя.Като че ли всичко около мен се промени,защото ми предстоеше среша с Владо. Небето бе учудващо ясно и звездно. Струваше ми се,че снегът е престанал да вали,а снежните облаци са изчезнали внезапно някъде и градът е станал изведнъж по-приветлив,а хората-приятни и доброжелателни.Никое момче не е привличало така вниманието ми.Виждах единствено Владо. Унасях се в мечти и не забелязвах,че вместо към квартирата,вървя в обратна посока. Представях си само колко хубаво ще прекараме с Владо.И нямя никакво значение,успокоявах се аз-че съм с много малко пари от стипендията. Толкова ли са важни парите,важното е, че ще бъдем заедно".

С нетърпение прекъснах Зоя.

- И как мина тази толкова жадувана среща?

- Прекрасно, отговори ми тя и продължи да разказва:”Отидохме на кино и гледахме филм, в който играеха двама влюбени, но по-мъдрият бе момчето.Диалогът между тях събуди много размисли в главата ми.Свърши филма и тръгнахме към моята квартира.Имаше пряк и по-дълъг път.Прекият път минаваше през малко пуст парк и аз почти не го ползвах, но унесена в размисли, не разбрах как се озовахме в парка.Владо ме хвана за ръката и ми каза:

-Виждаш ли нещо или някого?

-Не-отговорих аз.

-А чуваш ли нещо?

-Не-отново отговорих аз, като се поослушах.

Владо ме помоли да го гледам в очите и ми каза: Никога с никого не минавай през такива места. Можеш ли да си представиш какво би могло да се случи тук в този момент?

Разтреперих се.Той усети трепереща та ми ръка,прегърна ме и започна да ме успокоява.И как намираше най-топлите думи,за да успее да ме извади от стреса и да ми каже:”Заприличах ли ти на героя от филма?Наистина той ме провокира да те прекарам по този път,пък и ти беше в унес от видяното.Аз първи докосвам лицето ти с целувка на мъж и се надявам да съм единствен.Искам да вярвам в това.Помогни ми!”

Малко неясно ѝ било всичко това в този момент на Зоя,но след тази среща писмата му имали вече характер на писма с послания към любим човек,не само с напътствия ,но и с мечти.

“И отмина тази единствена среща през тази ваканция и аз останах с моите крилати мечти.Аз вярвах,че ние непременно ще се срещнем.Пред нас беше животът.Дори си представях кака ще се случи това-ще вляза в огромна осветена бяла зала,където двойки танцуват валс,да-валс,защото това е разкошно;или не-ще се срещнем в уханна борова гора,цялата пронизана от слънчеви лъчи,където ще бълбукат буйни ручейчета;птичата песен ще бъде тъй разнообразна,че дори и в тази песен ще се чуват наздравици;по пищните ливади ще тичат стада от плахи елени,а гъстите гриви на бягащи коне ще се развяват на вятъра.Именно там ще се срещнем,ще се хванем за ръце и ще тичаме из гората.

Ние се срещнахме през една ваканция и хванати за идеално изгладена пръчка, символизираща дръжката на детската количка, изживяхме илюзорната представа за бъдещето, което не дойде.” Владо ме помоли да хвана дръжката с дясната ръка, а той с лявата, за да му е свободна дясната за поздрав на войниците.

На една прекрасна младежка вечер, на танци, през една от последните ваканции , в която са били заедно, Зоя я поздравяват с валс за активното и участие в работата в село.

От ОК комитет гр. Свилен град подаряват акордеон на младежите в село и го връчват на Зоя – тя е била ръководител на младежката група. Зоя дава акордеона на момче акордеонист и му казва да свири валс. Но те са заедно с Владо и тя чака той да я покани. Но той и казал тя да си покани някого друг, тъй като той не умее и не желае да танцува. Тя така и направила, и валсът продължил дълго, дълго, но случилото се тази вечер било разковничето на тяхната раздяла. Зоя,водена от детските си представи, обидена от нежеланието му да танцува, слага край. Край, който и струва много, живот без мечти.

Дълго пазила тя писмата и снимките на Владо, но по неведоми пътища, те изчезнали. Останала само една снимка с надпис: ”Не си спомняй,когато ме видиш,а ме виж,когато си спомниш за мен!” С болка понесла загубата и на писмата, защото си мислила някой ден да и послужат за написване на роман и те биха дали най-точното огледало на нейния живот през онзи период. Ревност,неудовлетворение, нереални помисли, вплели се доста неща и се стигнало до нежелан край. Един край на едно истинско чувство. Чувство реално,не смесено с привличане или харесване, а любов-истинска и неподправена, породена макар и от разстояние.

Поели в различни посоки. И първа Зоя определила това различие. Много скоро се омъжила,след година се родила дъщеря ѝ.И отново на кино,но не с Владо,а със съпруга ѝ. Там, в салона,тя видяла, че четири реда пред нея седи мъж, който се обръща и я гледа. Когато го познала,изтръпнала-бил Владо.Не помнела кой филм е гледала,но помнела ,излизайки от киното, той се успоредил с нея и ѝ прошепнал:” Силен вятър ни отвя много на далече един от друг. Чакахме топъл вятър да ни сближи и ето остана само една крачка, една единствена, да се съберем. Утре в 14,45 те чакам на гарата с дъщеря ти”. Невероятно, но и невъзможно. Така прозвучали думите му. Дълго мислила,но не за това дали да тръгне, защото това възпитанието ѝ не позволявало. Търсела отговор на въпроса: Защо? Защо? Защо?

Училище – учение

учениците на Лазаров ден

Училище,учение-това бяха две думи,които изпълваха със съдържание детския ми свят.Аз не си спомням с нищо друго прекрачването за първи път на училищния

праг,освен с голямото вълнение вътре в мен.Не си спомням някой да е идвал с мен в училище,някой да ме е насърчавал или успокоявал-това са били чувства само мои,вътре в мен.Моите родители са говорили в къщи за ученито на брат ми,но не и за мен,най-вероятно защото при него понякога имаше проблеми.Веднъж в една зимна вечер баща ми се върна от родителска среща и каза,че моята учителка ме водила в горните класове да им показвам как чета.Това беше така,но аз си мислех,че мама и тати не ги интересува подобно нещо,достатъчно проблеми си имаха,но те се радваха от сърце за мен.Родителите ми всяка вечер седяха до късно на седянки и сутрин не можеха да стават да ни изпращат на училище.Ние ставахме и сами тръгвахме.Те трябваше навреме да накалъпят тютюна,в което бяхме включени и ние.След това мама трябваше да преде,през деня да тъче и да ни облича всички.Хляб да меси,да го пече,да готви и то за шест души-ние бяхме пет и баба Петкана.

Когато трябваше да паса агнета,скришом си слагах книга или в пазвата или в торбичката.Книга-но в къщи нямаше такива и все търсех отнякъде.Истинско удоволствие за мен беше,когато на празник всички излизаха на площада на хоро и аз оставах сама в къщи.В тези часове имах чувството че съм в нереален свят,особено ако имах хубава книга.Спомням си как следях от вестник “Нонкината любов”.

Завърших седми клас с отличен успех.Мечтаех да уча в гимназия,но баща ми не беше на същото мнение,защото брат ми след седми клас не пожела да учи.Това за мен беше период на болка,на очакване,на надежда.Директора на училището в село Атанас Манолов/вечна му памет/разбрал за колебанията на баща ми и решил да ми помогне.Дойде една вечер в къщи и попита баща ми какво е решението му.След отговора му,той категорично каза:”Бай Георги,ако не пуснеш Здравка да учи,аз ще направя всичко възможно да отиде да учи и ще я издържам.Може с налъми да ходи,но ще учи.Аз със семейството си ще остана в това село,докато тя завърши.”Не след дълго-явно този разговор не е останал без последствие,чух че мама и тати разговарят,че може да отида да уча в Харманли и да живея при леля Янка,за да не плащат квартира.Това ме зарадва,докато не се случи нещо друго.

Връстник на моя брат,момче,чиито родители бяха починали един след друг от туберкулоза,след седми клас отиде да учи в Хасково в новооткритото педагогическо училище,където се подготвяха кадри-начални учители.Той същата година завърши това училище и под секрет ми каза,че кандидатства във висше военноморско училище в гр.Варна.Той и по-малкия му брат живееха под грижите на двамата си чичовци.Една вечер Васил,така се казваше младежа,дойде с брат ми и води разговор с баща ми за предимствата на педагогическото училище,където според него е най-добре да отида да уча.Там щяла да учи и негова братовчедка.Това ми помогна много.Баща ми се съгласи и аз бях приета.Беше приет и младежа във Варна.Беше една вечер в двора на училището,където с мои съученички играехме играта “Бели пеперудки”.Един момент някой ме хвана за раменете и ми пошепна в ухото с такова вълнение,че чак се изплаших-“приет,приет”.Обърнах се и видях едно сияещо от радост лице и две блеснали очи,и повече никога не го видях такъв.Отдръпнах се от играта и той каза: ”Това беше моя и твоя тайна.Ти я запази,нали”. А аз я запазих защото я забравих,

защото тогава не можех да оценя какво точно е това висше образование.Тогава той ме попита дали обичам морето,а аз как можех да зная обичам ли морето,когато го бях виждала само на географска карта и на картини.

Скъпи ученици

Скъпи ученици,

Някога,когато застанах пред вас и станах ваша учителка по български език и литература, вие бяхте в изгрева на своя живот,а и аз бях млада. Моето слънце изминава своя път.

Ако сте разбрали от Ботев, че човек трябва да е готов да умре за свободата на своя народ,ако сте последвали любовта на Иван Вазов към Родината и неговото преклонение към красотата на нейната природа и език,ако сте се уверили от Дон Кихот, че свободата е най-ценно благо на света и струва много повече от всички богатства,които крие земята и морето,ако сте се преклонили пред величието на високия морал Йовковите герои,пред духовната им и физическа красота,пред силата на човека,ако сте се развълнували от прекрасния език на Йовков и нежната поезия на Димчо Дебелянов,от копнежа му към бащин дом и “тихият двор с белоцветни вишни”,от силата на Вапцаровата поезия и зова му за борба и социална справедливост,значи и мене сте разбрали и моят упорит труд за вас през всичките години,когато бяхваша учителка или нласна ръководителка,не е бил напразно.Аз искахда станете прекрасни хора с достойнство,с висок морал,с будна съвест,истински патриоти,хора-идеалисти,които се ръководят в делата си не от материалната изгода,а от възвишени идеали.Пред всеки от вас е стоял най-важния избор в живота на човека-по кой път да тръгне-по пътя на доброто или на злото.Гордея се с вас мои скъпи ученици,мои приятели,защото не съм чула за никой от вас лоша дума.Вашето слънце има още дълъг път.От сърце и с много любов ви пожелавам да живеете дълго и щастливо в обединена Европа, в богата държава без войни,без насилие,без бедни и нещастни хора.И помнете:”Живот и свобода заслужава само този,който всеки ден е в борба за тях”.

Кое ни зарежда?

Какво би бил човекът без мечтите си? Не започваме ли да мечтаем още от първите години на нашия живот- било за играчка, било за сладолед? Не свършват ли дните ни с мисълта за някоя несбъдната мечтаеш?

Без мечти животът би бил безличен, скучен, душата е мъртва. Понятията любов, обичам, нямат съдържание.

Всеки етап от живота на човека, е изпълнен с различни по характер мечти. И като влак с безброй вагони те се движат след теб в годините. Но не, влакът не се движи по тесните релси на скуката, а лети свободно без граници в простора на твоята мисъл. Най доброто е, че никой не може да ти отнеме правото да мечтаем.

Особено труден е в днешно време изборът за осъществяване на мечтите. Търсенето на успеха и преоткриване на щастието, са неизменно до нас. Да търсиш новото, да направиш правилния избор, е нелека задача за всички.

Силата на любовта, щастието и свободата, са най-истински и преобразяващи човешки чувства. Те са двигател на човешкия живот.

Горда съм, че съм българка. Реагирам остро ако чуя обида за България. Как мога да не бъда горда, като знам, че българската земя е благословена от Бог. Единствено моят дом, бащиният дом, може да ми даде покой на душата. Само тук болката ми става по-лека и стихва. Независимо как понякога говоря за родния дом, в сърцето ми винаги остава едно кътче, изпълнено с любов към него. Важно е, независимо къде се намираме да останем верни на себе си, да не забравяме от къде сме тръгнали, да не се откъсваме от коревните си. Мисля, че в противен случай няма значение какво сме постигнали. Убедена съм, че ако човек в душата си не носи образа на дома, семейството, родината, любовта, мечтите си, свободата си и не се връща макар и в спомените си към тях, то тогава- кой си?

Бъди верен на себе си

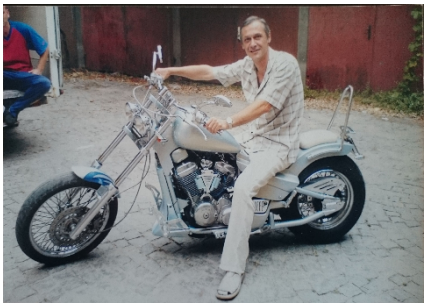

„Бъди верен на себе си и ще бъдеш верен на другите“, „Обичай себе си, за да обичаш и другите“, „ Когато много силно искаш нещо, то се случва“- във всяка от тези сентенции има дълбока истина, защото те са изречени като прозрения за човека и живота.

Вярата като чувство, прави човека щастлив, превръща го в оптимист и става добър, не само към себе си, но и към другите. Вярата е блаженство за душата, отмора за ума, светлина за сърцето и музика за ушите. Ако човек вярва в себе си, а не вярва в другите, това означава, че е

самомнителен, горделив, глупак, или поне, че не може да се адаптира към живота. Ако човек вярва в другите, а не в себе си, това значи, че страда от комплекси за малоценност. Дори да е претърпял безброй провали, човекът трябва да вярва в успеха, защото това ще крепи духа му и ще го спаси от унижения и самосъжаление. За да бъде верен на себе си, човек трябва твърдо и решително да отстоява собствената си същност, своите принципи, идеи, ценности. Когато човек вярва в себе си и мечтите си, това ще изпълни с красота и смисъл реалните му дела, ще го дари с лъчезарност, ще го превърне в светлина за себе си и другите хора.

За непокорните, към които се причислявам

Митко – сина ми

Непокорността е черта на човешкия характер. Непокорни могат да бъдат и деца и възрастни.

С непокорните е трудно, защото не приемат с лекота чужди мнения и идеи. Ако непокорните се съгласяват безропотно, няма да има проблеми и спорове - а истината се ражда в спора. Те макар и по-рядко , но грешат. Повече са случайте, когато с неокорство побеждават и постигат високи цели. Затова с тях е трудно, но интересно.

Непокорните са хората, които имат силен дух и не могат лесно да приемат чуждо мнение. Затова често между тях и другите избухват спорове. Без непокорните животът би бил еднообразен. Няма да има с кого да спорим и да чуем искрено мнение. Те умеят да се борят със сивото ежедневие и да правят живота си по интересен.

Има и друг вид хора. Това са тези, които нямат собствено мнение и винаги се съгласяват с чуждото. На много от нас ни е трудно да общуваме с борбените личности и затова ги смятаме за непокорни и своенравни.

Човек не трябва да се съгласява с всичко. Когато е убеден, че е прав трябва твърдо да отстоява своето мнение, а не да приема чуждото само, за да угоди и да се

хареса на някой. Покорните си остават безлични хора, а непокорните тласкат живота напред и са двигател на човешкото развитие.

Пътя в живота

Изборът на пътя в живота е решаващ за всеки. Въпреки, че сме зависими от обстоятелствата и заобикалящата ни среда, все пак ние сами трябва да определим своето поведение и възгледи. В годините на физическо и духовно израстване, които ни предстоят, това е особено важно. Нашият динамичен свят ежедневно ни среща с много и различни хора. Едни от тях се стремят да стават лидери в различни области, други пък се представят за нещо, което всъщност не са, с цел да изглеждат оригинални. Трети предпочитат да тръгнат по линията на не съпротивлението в живота, да прекарат дните си, по възможност лесно и безгрижно, и в повечето случаи се превръщат в безлични хора. Те нямат логични мнения и съждения. А може би тези хора имат някакво мнение, но то е потиснато от страхове, от мързел, комплекси или груби пошли интереси. Такива хора- марионетки, могат да се срещат и сред лидерите, ако са подкупни.

В живота си занапред често ще се сблъскваме не само с добри дела, но и с лъжи, интриги, лицемерие, фалш, на които те не биха се противопоставили. Този, който не може да намери пътя си, той отива до най- страшното- да загуби себе си. Ако в младежка възраст не намериш себе си, не знаеш кой си, защо и накъде, в живота трудно ще различаваш съществетеното и полезното, от празното и лекомисленото.

Неустетно и лесно е за такива момчета и момичета да тръгнат по лъскавата и лесна страна на живота.

Роден дом

Родният дом символизира уюта, топлината, любовта и спокойствието в семейството. Място,където можеш да се отпуснеш и да потънеш в тишината. Там ще намериш утеха и подкрепа от най-близките си хора.Родният дом е пространството,което дава сигурност.Той съхранява най-щастливите мигове от живота на човека,превръща се в крепост на спомените.В него са спотаени съкровените ти желания и мечти. Домът е мястото, където се празнуват най-веселите празници-Коледа, Нова година, Великден, където заедно с близки и роднини човек изживява и трудни моменти и щастливи мигове.Домът е като книга,в която всичко е написано с подробности и на човек не му омръзва да я препрочита отново и отново.В него са съхранени най-скъпите ти вещи и всяка една от тях е незаменима,защото ти навява някакъв спомен.Родният дом наподобява част от океана,в който си плувал дълго време,но идва момент,когато трябва да изплуваш и да поемеш своя път. И когато се завърнеш, се потапяш в спомените,мислите и мечтите си и се чувстваш прероден. А докато си в родния дом се чувстваш спокоен,ведър и жизнен. Според мен, родният дом е една незаменима и неизбежна част от живота на всеки човек.

Аз и моите родители

Семейството за мен е нещо свято, нещо много хубаво. Пред погледа на членовете на семейството, човек прави първите стъпки, изговаря първите думи. Тук той

расте, учи се да говори, придобива първите навици и от тук започва изграждането на човека като личност. В семейството си той се учи от примера на родителите си, започва да изгражда начин на взаимоотношение с околните. Тук той е обграден с много любов грижи и топлина. Семейството за мен е мястото, където се прибирам с желание. Споделям с родителите си впечатленията от изминалия ден. От тях получавам разбиране и съвети. С тях ми е приятно да прекарвам почивните дни. Настъпва период в живота ни, когато бихме желали да се отделим от семейството си макар за малко. Това малко време го прекарваме с приятели. И така, започва желанието и стремежа ни да си извоюваме лична свобода. Но как? За това се иска да направим много от наша страна. Не бива да заявяваме на родителите си, че те са длъжни да ни дадат тази свобода. Ако винаги сме били честни и лоялни при взаимоотношенията си с тях, те ще ни повярват, че времето, което прекарваме вън от семейството е лично време, използвано за добри неща. Аз споделям с родителите си какви са според мен добрите неща. А те са – да разговарям с приятели на любими теми, да се разхождаме, да споделим мисли за прочетена книга.

По този начин моите родители ми вярваха и никога не ме лишиха от лично време. Ако това не беше се получило между нас, единствен виновник бих била аз. Значи не съм заслужила тяхното доверие. Така се изграждат според мен взаимоотношенията между родители и деца.

Размисли

Едва ли бих могла да преценя с точност,кога започва или кога свършва съзнателния човешки живот.Всички перипетии ,през които преминава,са необходими,за да се кали духът на всеки,който е решен да се бори докрай и да отстоява с достойнство каузата си.От началото до края стоят огромни разстояния,изпълнени с болки и радости,с успехи и неуспехи,с илюзии и реалност.Много често духът ми се е лутал самотен и неразбран,без да намери вярната посока.Защото до истината се стига чрез противопоставяне и съпоставяне,а не чрез съгласие.Прав или изпълнен със завои,стръмен или хоризонтален,устремен нагоре или надолу,пътят от началото до края на човешкия живот е изпълнен с изненади и с очаквани победи.И не са нужни физически усилия,колкото съобразителност и нравствена енергия,за да се намери най-рационалното решение.Обичам пътя,защото той е вечно движение-дори когато стига до кръстопът или до голямо препятствие.И съм сигурна ,че пътят ще продължава дори тогава,когато мен вече няма да ме има.

Кои са нещата които дават смисъл на нашия живот

Какво би бил човекът без мечтите си?Не започваме ли да мечтаем още от първите години на живота си-било за играчки,било за сладолед?Не свършват ли дните ни с мисълта за някоя несбъдната мечта?

Та не са ли точно мечтите двигателя на живота?

Те са силата, която ни бута или по-скоро ни движи напред, за да ги сбъдвамеедна по една и стремително да се изкачваме по стълбата на успеха.

Съществува вярване,че колкото по-силно мечтаем за нещо,то се сбъдва.И как иначе,като мисълта за него те човърка отвътре,не ти дава мира,прави те по-силен,по-постоянен,докато не я реализираш.Всяка сбъдната мечта ни прави по-уверени във възможностите ни.

Едва ли има човек,който да не мечтае.Но в детството мечтите са най-смели,най-богати.С годините те стават по-бедни и по-несигурни.Най-тежко е когато спрем да мечтаем.А кога става това?Когато ,повлияни от обстоятелствата ние сами слагаме бариера пред тях и рамките стават тесни.Така както птичката не може да живее в малък кафез,така и мечтите не могат да съществуват в тесни рамки и ние спираме да мечтаем ,и малкото останали у нас свиваме в някое ъгълче.

Всяка преграда,всяка рамка може да бъдепреодоляна,стига да сме уверени,силни и смели.Не е лесно всички мечти да превърнем в цел и да не позволяваме никой да ни отклони.С годините някои се сбъдват,други –не.Нереализираните може да оставят горчива следа в душата ни,дори в живота ни.Но макар да не сме ги реализирали,поне сме имали свободата да мечтаем .Ако имаме мечти,ние летим,животът ни е щастлив.Рамките за простора на мечтите ни ,си ги създаваме сами.Колкото по-дълбоко

навлизаме в живота и го опознаваме,толкова по-големи прегради слагаме пред мечтите.Не трябва!Ние трябва да владеем обстоятелствата в живота и себе си,и да не даваме възможност на никого и на нищо да ни отнеме това право и тази възможност да мечтаем,и да не допускаме в живота си рамкирането им.Трудностите,с които трябва да се борим,за да ги осъществим,ни правят по-добри,по-упорити и по-уверени,защото удоволствието да успееш,благодарение на себе си,не може да се сравни с нищо друго.

Без мечти животът е безличен,скучен,душата е мъртва. Понятията любов, обичам,нямат съдържание.Всеки етап от живота на човека е изпълнен с различни по характер мечти.И като влак с безброй вагони,те се движат след теб в годините.Но не,влакът не се движи по тесните релси на скуката,а лети свободно без граници в простора на твоята мисъл.Най-доброто е ,че никой не може да ти отнеме правото да мечтаеш.Особено труден в днешно време е изборът за осъществяване на мечтите. Търсенето на успеха и преоткриването на щастието са неизменно до нас.

Да търсиш новото, да направиш правилния избор е не лека задача за всеки. Силата на любовта,щастието и свободата са най-истински и преобразяващи човешки чувства.Те са двигател на човешкия живот. Горда съм,че съм българка. Реагирам остро ако чуя обида за България. Как мога да не бъда горда, като знам,че българската земя е благословена от Бог. Единствено моят дом,бащиния дом,може да даде покой на душата ми. Само тук болката ми става по-лека и стихва.

Независимо как понякога говоря за родния дом,в сърцето ми винаги остава едно кътче,изпълнено с любов към бащиния дом.Важно е,независимо къде се намираш и с кого,да останеш верен на себе си,да не забравяш откъде си тръгнал,да не се откъсваш от корените си.Мисля,че в противен случай няма значение какво си постигнал.Убедена съм,че ако в душата си човек не носи образа на дома,семейството,родината,любовта,мечтите си,свободата си и не се връща,макар и в спомените си към тях,то тогава-кой си?

Какъв е смисълът на съществуването на човека?Какво е неговото място в света и доколко този избор зависи от него?Още от древността човек си е задавал тези въпроси.Такива са търсенията на човека към себе си,към другите,към миналото и спомените.Важното е човек да открива човешкото в себе си и никога да не го забравя.

Истинското място в живота

В днешния забързан свят, все по- често се срещат хора, които не са удовлетворени от сегашното си положение, които търсят пътища за подобряването му, или се опитват да избягат в други светове.

Дълбоко във всеки човек е заложено желанието за промени, но осъществяването им зависи до голяма степен от възможностите и душевната нагласа на човека, от традициите и от обичаите в неговата родина, от възгледите и религията му.

В нашето време на непрекъснат напредък на комуникационните технологии, непосредственото общуване между хората, за съжаление остава на заден план. А тъкмо ползотворният разговор с някого, на когото можеш да се довериш, носи удовлетворение и спокойствие в душата. Поради липсата на подобна възможност, все повече хора се решават да предприемат стъпки за коренна промяна в живота си. Една част избират смяна на местожителството. Такива са и политическите бегълци-емигрантите, които са принудени да напуснат родината си, поради размирици, застрашаващи живота им. За тях държавата, в която намерят убежище, е един нов свят. Към тях спадат и емигрантите, неудовлетворени от стандарта на живот в държавата си. Има и група от хора, като мултимилионери и милиардери, които си купуват остров в океана, и заживяват там. Друга част от хората поемат пътя на зависимостите, унищожаващи всеки, който ги избере- алкохол и наркотици.

Една малка група хора притежават способността да се пренасят за известно време в друго измерение, следвайки хода на най- съкровените си мечти и желания. Това е определено най- безвредният начин за бягство от действителността, стига това желание да е наистина голямо. Може би това е и щастието на творческите натури, на големите писатели, художници, артисти, които обсебени от измислените и изиграни от тях роли, искрено заживяват в този нов свят.

В последните години се наложи още едно средство за бягство в други светове-компютърните игри. При прекаляването с тях също се наблюдават вредни въздействия върху физическото и психическото състояние на човека. Наистин, всеки сам определя стила си на живот, и трдно някой може да му повлияе. Но все пак, по- добре би било да стъпиш здраво на земята и да видиш красивото в реалния живот, който ни заобикаля. Той може понякога да ни се струва труден, но именно след като си успял да преодолееш препядствията пред себе си, се чувстваш истински щастлив и пълноценен.

Добро и зло

Колко трудно е да се отговори на въпроса: Що е добро и що е зло?Най-краткият отговор е:Онова,което дава живот е добро-любов,светлина,истина,хляб….Обратното е зло-онова,което ражда смърт,е зло:омраза,мрак,лъжа,глад….

Бялото и черното са видими и сякаш нюансите са завинаги изчезнали.Доброто и злото са във вечен двубой и е безкрайна тяхната борба.Обаче има сила за любов,а тя е начало на живот и радост.Но студено е в душите на необичащите и необичаните,мраз е сковал лицата им,а очите им са тъжни.

Златно е всяко детство.Има светлина във всичките ни спомени.Сякаш звезден прах има по сандалите на детството ни.След първата стъпка идва втора,трета.Години в които растем.

Първият учебен ден.Първи клас.Всичко е първо в тези години.Първият учител,първите букви,първите приятели.Но наред с това и първия страх от жестокостта и насилието.Това е първото зло,с което се срещаме,а после-несправедливост,лъжи,измами.Колко ли имена има злото,което срещаме в тези години?И страдам,че толкова малки децата познават онова,което е зло.

Но сещам се ,че има и толкова радости.Радост от първите решени трудни задачи,радост,че сме първи в класа.Радост в игрите и лудориите,от първите песни,които изпяваме с близки приятели.Ето и радостта има много имена.Първата болест в студени зимни дни,а когато оздравяваме,мисля,че преживяваме злото,за да оценим доброто-здравето.

Втора,трета и четвърта стъпка,и пътят в живота не спира,но спомените остават.И отново доброто-приятелите,ваканцията на морето,игрите.Вече разбираме,че знаем много малко и всичко ни става интересно-и миналото и бъдещето,и учебните предмети-всичко е толкова ново и непознато.

И все така се сменят светлина и мрак,радост и болка.Все повече стават въпросите и се стремим към отговори.И ако открием отговор,значи помъдряваме.

Стъпка след стъпка животът тече и навлизаме в юношеството.Вече знаем що е любов,познаваме и мъката.Знаем ,че любовта е като слънце-щедра към хората.Добра е даже,когато е скрита зад черния облак на тъжните мисли.Случва се да обичаш и да не си обичан.Наистина най-светлите и красиви години са юношеските-детето в нас вече е тръгнало по нов,стръмен и светъл път.Опознаваме себе си,опитваме се да разгадаем своите чувства и да отделим зрънцето истина.Тъжно е ако сам се излъжеш,но е страшно да те излъже друг.А лъжата от устата на този,когото обичаме?-думите не стигат,но вече знаем,че лъжата е зло,а истината-добро.Учим се да слушаме сърцето си и това е добре.

И пак стъпка по стъпка,разбираме,че вече сме достатъчно големи-млади,силни,красиви,умни,но все още сами.Страшно е ,защото и самотата е зло.Започваме да търсим своя любим,неговото силно и топло рамо,светлината на очите му.Вече знаем цената на любовта и семейството е началото на ново щастие-раждането на деца, които много бързо порастват.И идва онзи край, дето винаги идва, защото нищо тленно на този свят не е вечно.

И все така светлината сменя мрака,и мрак идва след светлината……Това е редът-безкраен.А редът е добро.Народът е казал:”Всяко зло за добро”.

Да бъдеш истински

Смешен и жалък е фалшивия човек.Например онзи,който все иска да изглежда умен,а от устата му глупост след глупост излиза.Те искрено си вярват,че са най-умните.Колко по-достойно е да знаеш,че си по-образован,но да търсиш мъдростта,която ще изрече и най-обикновения човек.И да уважаваш тази мъдрост.Защото също толкова смешно е да знаеш,че си умен,а да се правиш на глупак и да презираш мъдростта .

Смешен и жалък е и онзи,дето всеки ден ни уверява от синия екран,че мисли само за народа и за България,а ти виждаш ,че вратът му става все по-дебел,докато накрая и очите му потънат в тлъстини.Слепи са затлъстелите очи и не виждат,че същия този народ става все по-беден,а животът му все по-труден.Тези хора съзнателно лъжат.Те даже не се интересуват колко им вярваме.Каква чест?Какво достойнство?Понякога ми е жал за ония,които бързат да се похвалят колко са храбри,а при най-малката опасност страхливо изчезват и оставят другите в беда.Жал ми е,защото те самите се нуждаят от подкрепата на по-силния ,но нямат достойнството да си признаят.А винаги ще се намерят доблестни хора,готови да ти се притечат на помощ.

И на бездарника много му се иска да изглежда талантлив.Не сте ли го виждали изправен пред очите на интелигентни и възпитани хора,да чете глупави стихове?И с цигулка може би ще го видите как измъчва струните в усилията си да наподоби нещо на Моцарт.Всъщност винаги съм се питала,какво ги кара така упорито да се мъчат да приличат на някого,а не на себе си.Срамуват ли се от своето “Аз”?Не знаят ли ,че във всеки от нас дълбоко някъде е скрит истински гений?Само трябва да го откриеш и да му дадеш възможност да се прояви.

Много страшно е ,когато бездарието е напълно убедено в своята гениалност.Тогава се ражда и завистта,а тя е жестока.Много болка и страдание причинява на талантливия,но е истинска разруха за душата на завистливия.

Знам,че поначало човек е несъвършен,и все му се иска да постигне съвършенство.Но колко по-достойно е да се стремиш към собственото си усъвършенстване,вместо да се самозаблуждаваш,че вече си го постигнал.

Да бъдеш истински,а не фалшив-това е морал.Иска се много сили и разум,за да прецениш кой си и какво си,и да не се самозалъгваш.Не е случайна древната мъдрост:”Изгубиш ли пари-нищо не си изгубил.Изгубиш ли приятел-много си изгубил.Изгубиш ли честта и достойнството си-всичко си изгубил”.Струва си да запомним тази мъдрост.Иначе все рискуваме да се напъваме да приличаме на някого,да бъдем фалшиви и неистински,и да се обезличаваме.

Слава и щастие

Вярвам в хората,в тяхната доброта и всеотдайност. Вярвам,че щастието е възможно,независимо колко грешки правим,колко тежко падаме.Важното е да се изправим още по-силни,отколкото преди. Когато човек вярва,му е трудно да остане безразличен пред мимолетното-то ни се струва някак недостатъчно и ни се иска да се преборим с него,да надделем и над самите себе си,за да остане само чувството за щастие.А може би хората ,които са щастливи,остават равнодушни към славата,колкото и ярък да е нейния блясък.Славата е може би едно от изпитанията по пътя към щастието.Бихме я определили като активност,стремеж,амбиция и себедоказване. А щастието е покой в самия теб и хармония с околния свят.Щастлив е този,който има доблестта и смелостта да приеме себе си и света откровенно и да има една вечна ценност-честността.Всеки може и трябва да отговори на своята потребност да следва сърцето си и трябва да погледнем с любов към него и неговия избор.Ако искаме да се радваме на света,е нужно да вложим във всичко което вършим частица от самите себе си.И в древността и в съвремието,човек винаги живее в общество,където всеки има своя представа за истина и справедливост.Никой обаче няма право да иска щастие за сметка на нещастието на другите и да пренебрегва чуждата истина.Защото когато предава ближния си,когато върши злини,той всъщност губи пътя към себе си и надеждата да постигне щастие и хармония.

И славата и щастието несъмнено носят удовлетворение на човека.Славата обаче по-често е краткотрайна,а щастието би могло да бъде и вечно,стига да успеем да го оценим и запазим.За славата винаги е необходимо признанието на околните,а за щастието е необходима всеотдайната близост поне на един човек,която трудно се спечелва.Сякаш сме устроени така,че винаги да изпитваме потребност да видим света през още едни очи,да го почувстваме с още едно сърце,за да открием и себе си и него без заслепяване-такъв,какъвто е.

Раздялата е част от любовта

Любовта! Това красиво човешко изживяване,защото любовта е като тих полъх на пролетен вятър.Отначало те гали нежно по страните и ги кара да порозовяват.Но след това-бих я сравнила с буря,с ураган,който те разтърсва,кара краката ти да омекват,ръцете ти да жарят,на стомаха ти да прималява.Тя те грабва,понася,забравяш всички условности,превръщаш се в кълбо от усещания.Даваш и вземаш,и ти се струва че все не е достатъчно,че трябва още,още…Казват че любовта е чувство.Не знам!За мен тя е жар!Изпепелява те!Кара те да се чувстваш значим,важен,по-човек.Хората я делят на истинска и фалшива.Но как да я разбереш?Как да я познаеш?Мисля ,че точна рецепта няма измислена и предполагам,че няма и да бъде.Тя не е химично съединение та да поставиш десет грама взаимност към тях или двадесет грама

привличане.Не!Всяка любов си има своя формула и ако не са намесени комерсеални цели,тя е в по-голям или по-малък процент истинска.

Но идва раздялата,в много случаи спокойната раздяла.От какво може да е породена тя?От любопитството на младия човек.Той мечтае да опознае нови светове,да пътешества и да търси приключения.Опознавайки света,човек опознава и себе си.А може и да бъде изчерпано любовното чувство.Какъв поглед имат един към друг влюбените преди раздялата и след това?Любимата не е така красива ,както преди.Всеки остава със спомен за другия.Любовта,макар и отминала,не е изчезнала,не е изгубена във времето.Тя би могла да се запази.Болката от раздялата прави любовното преживяване още по-истинско,още по-стойностно.

Разумна лудост

Мислите и разсъжденията са присъщи единствено на човека.Само той е награден от Бога с висшия дар на разума.Разумността е достойна за уважение и човек трябва да се грижи за нейното съзряване и да следва нейния ход на развитие.Разумното съществуване само по себе си е едностранчиво,защото се движи по пътя на позволеното,признатото за вярно.Човек обаче винаги има избор,колкото и неблагоприятна да е алтернативата.Лудостта също съществува като противоположна същност на разума.Но може би лудостта е по-велика и от разума,защото тя е различна,уникална и много по-плодотворна за човека и неговите идеи,отколкото разумното и целесъобразно съществуване.

“Разумната лудост”не се е появила просто ей така от нищото.Тя има цел и същевременно е средство.Принципите на обществото в повечето случаи пречат на идеите,забраняват реализацията на новото и непознатото,което може би предлага повече съзидание и творчество.Дон Кихот и Хамлет неслучайно са обзети от тази лудост,защото само чрез нея биха могли да дадат най-пълно отражение на своите вътрешни светове и устои.Може ли да има нещо,което да изпълва човешката душа повече от съзнанието,че това което носи в себе си човек,не трябва да загине заедно с него,че то трябва да остане,за да покаже на хората как да открият пътя към истината и стойността на живота.”Разумната лудост” изглежда несъвместима с рамките на истинското общество.Тя е отричана от външния свят като способност за реализация.Сякаш тази лудост е обречена.Нерядко тя се оказва оръжие срещу безнравственото време.Защо човек трябва да повтаря чуждия,но общоприет модел,когато може да бъде различен,действен и допринасящ, както за своя нов и уникален смисъл на живот,така и за външния свят,който се нуждае от нови идеи и

мотиви?Само чрез вяра в себе си и това ,което истински носи в душата си,човек ще е способен да даде разумност и чудатост.

Изборът

В забързания свят,в който живеем,и различните пътища ,които извървяваме всеки ден,ни носят хиляди изненади и нови неща.Особено труден в днешно време е изборът.Търсенето на успеха и преоткриването на щастието е трудно.Да търсиш новото,да направиш правилния избор е не лека задача за всеки млад човек.Дали обаче трудностите ще ни отведат към това което търсим,или напротив,ще ни помогнат да открием лесния път към краткотрайното добро,според мен всичко е въпрос на воля и личен избор,и съм убедена,че в това се крие красотата на успеха и радостта от покорените върхове.

Трудностите,с които трябва да се борим ни правят по-добри ,по-упорити и по-уверени.Удоволствието да успееш благодарение на самия себе си,не може да се сравни с нищо друго.Не е лесно да се съсредоточиш в една идея и да не позволяваш на хората и събитията около теб да те отклоняват от целта,която гониш.

Всяка епоха има своите предизвикателства и кръстопътища. Младите хора от двадесет и първи век,каточе ли сме свикнали дървото на живота да ни предоставя плодовете си без особени усилия от наша страна. Аз мисля обаче,че въпреки различията във възраста,единственото нещо,което няма да се промени,е трудния път,който всеки от нас трябва да извърви до успеха.Пътищата винаги ще бъдат два-правилен и неправилен.Този,който е правилен е много труден.Изборът е само наш,при това доста отговорен.

Всеки ден чуваме за ужасяващи неща.Наркотиците ни заобикалят отвсякъде,кражбите и лесните пари привличат много хора,но този порочен път е пътят на слабите,безхарактерни и погубващи себе си хора.Друг лесен път,към който все повече млади хора се стремят,е бягството от родината.Според мен търсенето на щастието в чужбина е безсмислено.Дори и да успее да се докаже дадена личност,рискува цял живот да живее с липсата на българското и родното.Да си толкова далеч от мириса на здравеца и мушкатото на прозореца в бащиния дом,старата икона в стаята на баба.Не мога и не искам да мисля за такъв път.Сивото ежедневие ни угнетява,изборът става все по-труден.Най-важното според мен е да запазиш вярата в себе си.Спасението се намира лесно,трябва само да знаеш къде да го търсиш.А то е именно в нашата воля,предприемчивост и оптимизъм.

Истината за човека се крие в самия човек в нас.Доброто и злото –също.Трудностите са пред нас тогава,когато се окажем на кръстопът.Всеки е свободен да избере трудния и успешен или лесния и безсмислен път.Трудно е и когатотрябва да понесеш наказанието

за недостойните си дела.Нуждаем се от разум,но и от нравственост,единствения начин да продължим напред.Успехът е достижим-само с много труд,но все пак младия човек се нуждае от подкрепа и насърчаване.Аз лично се надявам много мои връстници да повярват в себе си и да преоткрият щастието си,макар с много усилия.Само така ще знаят накъде отиват и към какво се стремят.

Що е щастие?

В живота няма нещо,което да не е свързано с нашето щастие.От здравословното състояние до отношението ни към овладяването на космоса.Хората винаги си поставят някакви цели.Но има близки непосредствени цели,а има и големи,по-далечни цели,към осъществяването на които е насочена цялата ни дейност.Те се извисяват по магистралата на живота.Чувството за щастие се получава от съзнанието за постигната цел и главно от нейната значимост.И колкото по-значими са целите,толкова по-дълбоко и по-значимо е нашето щастие,което зрее,завладява ни и ни съпровожда през целия живот,а не се разкрива внезапно в някой миг или в края на житейския път.Щастието е процес,а не просто равносметка.Всеки от личен опит знае,че едно приятно събитие,един успешен ден могат да ни зарадват и да оставят за дълго време приятно чувство в душите ни.Това обаче не определя целия живот на човека като щастлив.Хората схващат щастието по различен начин.Често като търсят мнимото щастие,те всъщност ограбват себе си,обедняват и похабяват живота си.Затова пък колко е завидна съдбата на онези,които упорито и настойчиво,преодолявайки житейските несгоди,намират своето трудно ,но истинско щастие.Щастието се завоюва и спечелва,а не се получава наготово от някой благодетел.И най-трудната задача е именно тази,да си създадеш представа за щастието и да намериш пътя,който ще те отведе до него.Когато житейската борба вече се е превърнала в съзнателен стремеж към определена цел,тогава човек вече може да се счита за щастлив.

Истината

Няма друга дума,която повече да приляга при чисти взаимоотношения между родители и деца,приятели и близки.Но страда човекът,изричащ истината.

И все пак ми се струва,че понякога не бива да казваме истината-например,не можеш да кажеш на тежко болен,че умира.

Не е същото обаче при други обстоятелства.Грешки,поражения има.Ако се премълчават,ще се задълбочават,злото ще се разраства.

Какво коства казването на истината?Болка,наранено сърце,безсънни нощи,размисли,обиди.Но можеш ли да живееш лицемерно,усмихваш се,лъжеш?Смелият,честният,откритият човек не може,никога не може,колкото и да е висока цената.

А колко е хубаво,когато разговаряш да си убеден в истинността на казаното от човека срещу теб.Но има една житейска истина:най-простичките неща се решават най-трудно.

Човек,криейки истинската си същност,няма да постигне нищо от това,за което мечтае.Но нали той е това,което винаги е искал да бъде?Не защото той е това,разчитайки на своя нереален,измислен образ.А може би това по-лесно се постига?Това е пример за всички,които се срамуват от себе си и са готови с цената на своето щастие да се скрият зад образ,който не им принадлежи,който в крайна сметка ще ги разруши.Всеки трябва да вдигне високо глава и да погледне живота в очите,трябва да бъде упорит и да не се поддава на чуждото мнение,трябва да притежава смелостта да бъде себе си.Само по този начин той ще бъде способен да се пребори с тежкия и изпълнен с превратности живот,ще бъде удовлетворен и пълноценен.Всеки иска да бъде разбран и затова трябва да не се страхува от своето Аз,а да се опълчи на живота.В противен случай той ще го превърне в сянка,изгубила своята душевност и достойнство.

Животът е риск.Ако ти се пазиш цял живот да не те обидят и да не обидиш,ще изпуснеш най-ценното нещо в живота-достойнството.И още-ще пропуснеш най-красивите неща в живота-удовлетворение,честност и красота ,защото в живота няма вълшебства,има само труд,дух,позиция и отношение.

Животът заслужава всякаква борба,за да се устои на песимизма и отчаянието.Та нали в това е химията на оптимизма,на жизнелюбието,на волята да се живее.

Никога не мога да кажа по какъвто и да е въпрос-без коментар.За мен всяко действие, поведение,явление има и трябва да се търси причина и следствие.

Сентенции

Ужасно е ,когато се замислиш за всички на които си разчитал,раздавал си се и усетиш,че за тях ти си отишъл в нищото.

Аз знам,че децата не са наша собственост.Ние трябва да ги предпазваме,но и да им позволяваме да грешат.Според законите на живота,те се учат от тях и ние и в грешките трябва да ги поддържаме,ако усещаме тяхната обич.

Много от нас стареят като овни,други –като орли.А как живях аз?Мисля,че като отворена книга-точна и ясна,и затова считана за конфликтна.

Щастието го има тогава,когато всички парченца в теб са в съгласие и хармония.Изгуби ли се някое от тях,него го няма.

Без нежност жената не свети,без нежност е като неполивано цвете,а с нежност тя свети денем и нощем.Без нежност и дивата роза не цъфти.

Много по-похвално е да прославиш своя род,отколкото да произлизаш от прославен род.

В живота или преодоляваш страха и излизаш на сцената,или цял живот оставаш зад кулисите.

При човека идват дни,в които с неудържима сила стихията на времето връхлита върху му.Изчиства от него стари,ненужни и отживели неща.Пречупва и отнася слабия и безволевия,а силния окриля в борбата му за живот.

В думите бъди искрен,в управлението справедлив,а в бизнеса-компетентен.

Какво е за мен писането?Дали е път към хората или бягство от тях?Може би то ме спасява от самотата в миговете на огорчения и обиди.Или е лекуване на душата ми?

Приятелството

Човек не би могъл да живее без приятели. Приятелството може да се създаде в различни възрасти. Има приятелство между деца, между възрастни, между деца и възрастни, между момичета и момчета, между отделни семейства. Човек не може да живее сам.

Когато си радостен, ти се иска да споделиш радостта с някого. Когато ти е мъчно, също ти се иска да изплачеш мъката си пред някого. И това не може да бъде всеки срещнат, а само твой приятел. Приятел е този, на когото можеш да разчиташ, този, който никога няма да ти откаже помощ. Дори ако споделиш някаква тайна с него, той трябва да удържи на думата си и да не казва на никого.

Аз мисля, че истинският приятел трябва да бъде честен, всеотдаен и никога да не ти обръща гръб. Ако види, че грешиш, да ти каже в очите какво мисли по въпроса.

Дори да влезеш в спор с него, докато се изясни кой е крив и кой е прав. Такива приятели имам доста, но не мога да не поговоря за приятелките си Мери и Любка. В този период от живота ми, те се вместват в рамките на моите представи за приятелство. Те са млади, интелигентни, делови жени.Всяка от тях е със своя професионален и семеен ангажимент. За тях мога да кажа, че важи максимата „Когато човек иска- може, когато не иска- намира начини“ . Не помня отминало денонощие без въпроса „Как си?“ от някоя от тях. Мери- човек с ум и богата душевност. Две седмици правех ремонт, но всяка вечер след работа, тя, със съпруга си Митко, бяха тук с първия въпрос „Какво да помогнем? “ . Тя и ограда може да прескочи, през прозореца да види дали не се е случило нещо, ако не ме чуе.

По- дълго е приятелството ми с Любка. Няма начинание в моя и нейния живот, без предварително да не е споделено. Няма празници, весели и тъжни, без взаимната помощ.

Слабост или богатство

Радостта на моя баща и съпруг

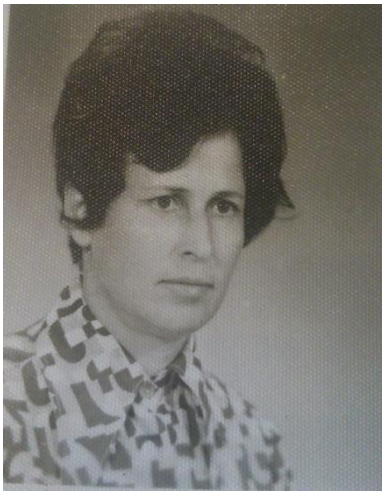
Аз мисля, че способността на човека да се привързва, да се радва и да страда, е богатство. Ако той е безразличен към всичко живо и не изпитва чувства, той е нещо като бездушна машина. Според мен да страдаме, да се радваме, да се привързваме към нещо, е хубаво, макар че то се превръща в наша слабост.

Човек лесно се привързва към предмет, животно, или друг човек. На привързаността между хората се крепи светът. Има хора, които считат обичта за глупава прищявка, но те не усещат как бавно се привързват към нещо- било то пари или може би в манията си за отхвърляне на обичта и привързаността.

Някои мислят, че човек е роден да страда. Това не е така. Всеки си има в живота и тъжни, и радостни мигове. За да се стигне до щастие, се минава през страдание. За да се постигне нещо в този изпълнен с опасности живот, трябва да се преодолеят мъките и болките. Понякога страданията са породени от обичта. Обичта към син, дъщеря, внук. Обич едностранна, преливаща от болка. Две несъвместими чувства. Да страдаме също е добре, защото така разбираме колко обичаме и колко ни обичат.

Радостта е нещо свято, защото тя ни крепи. В мрачния и тежък живот на някои хора радостта е пръв помощник за отпускане на духа, за почивка. Тя идва при нас често, но ние не винаги я забелязваме, защото забързани за някъде, увлечени в работа, гледаме да свършим бързо, за да си починем, и това се повтаря всеки ден. Започваме да ставаме песимисти и все има някой, който да ни развесели да ни разсее, и това дай боже, да са децата и внуците ни. Благодарение на радостта, малко или много ние живеем, ако я нямаше- щяхме да сме без души- като роботи.

Моето истинско Аз

Любознателността е присъща на човека.Може би тя ме подтиква да се вглеждам в себе си и да се мъча да се преоткрия в погледа на хората около мен.Самопознанието е заложено може би у всеки,но аз го усещам в себе си още от ранната ми детска възраст.Винаги ме е интересувало как ме приемат заобикалящите ме хора,като визия,психика и поведение.С времето разбрах,че всеки от нас сам е автор на мнението за себе си.

Успехите в живота ми са реалната основа за самооценката ми.Успехите ми са резултат на удовлетворените ми амбиции.Колкото са по-трудно осъществими амбициите ми,толкова съм по-доволна.

Старая се да подбирам средата ,в която живея,приятелите си.Не ми е безразлично какво е поведението и културата им.Знам,че ние взаимно си влияем и то позитивно.Ако познавам добре себе си,то умението да опознавам и хората,с които контактувам ще бъде добро.

Това съм до известна степен аз и се стремя все още да се доизграждам в позитивна насока.

Спомените за мен означават много, макар да се казва, че не се живее със спомени. Но за мен това е откриването на света. Спомените приличат на искри в съзнанието на

човек. Понякога те са искри от буйно пламнал огън, друг път искри от жерава. На какво прилича моя живот? – на пепел от изгаснал огън или огън с жарава? – Не знам.

Мисля, че съм силна и въпреки това душата ми е разкъсана на пърчета. Мъча се да сглобя пъзела и все нещо остава не на място. Страшно е да си сам и да се разкъсваш от размисли, да полагаш неимоверни усилия за разрешаване на проблема.

Животът е пълен с противоречия.Една част от мен казва така да бъде,другата казва не.Боря се със себе си и то много често,всеки ден.Защо в живота ми няма спокойни дни,часове?Кой човек познава спокойствието?-не знам,но знам че аз не съм от тях.Аз не се захващам с лесни неща.

На колкото и години да станем,трябва да живеем смислено,трябва да обичаме,да умеем,да създаваме.

Жена, за която никоя цел не е твърде голяма и никакво препятствие непреодолимо – това съм аз. Животът ми е бил черно-бял. Не познавам сивия цвят. Винаги съм била твърда в успехите и жестока към себе си в неуспехите. Твърда, но винаги чувствителна, никога безчувствена. Стремях се да гоня и осъществявам своята мечта.

Но сега? – Въпрос сега съм вече в неточната посока, като влак, който излиза от релсите и върви без посока. Сега с посребрени коси, незасяти бразди по лицето, пламенен взор , но с диоптър и в самота, жестока самота.

Ивайло

Ивайло и сестра му Надя

Той е от редките индивиди. Макар и годините, момчето в него е още живо и това е така, поради невероятното си детство.

От него бих желала да взема честност, любознателност, да не бъда груба, да не повишавам тон. Той е щастлив човек, реализирал се в живота. С него се гордее цялата рода. Денят му започва с кафе, подсвиркване и после усмивка. Най-заразяващата усмивка.

Прям в живота, макар това да му носи неприятности. Той е мъж, мъж във всичко. Това е в моите представи и още много, моят малък брат Ивайло.

Сестра му Надя

Брат ми

Има неща, които с течение на времето се забравят. Но има и такива, които времето е безсилно да изтрие от човешката памет. Годините минават, а споменът остава и неговата значимост все повече нараства.

Едва ли топлите и умни очи от тази снимка, могат да кажат всичко за живота на този човек. Този **човек** е брат ми. Моят брат. Той винаги изслушваше всеки с внимание, винаги работеше и на всеки докоснал се донего отговаряше мило, топло, с усмивка. Никога не мога да забравя този топъл поглед и блага усмивка. Обич сърцето му имаше за всеки с такава обич държи в ръцете си моя внук Здравко.

Бате, ти си незабравим. Вечно те нося и ще те нося в сърцето си. Вечна ти памет.

ПОЕЗИЯ

Търси човека

Не гледай в тялото човека,

духът му гледай да е чист,

усмивката му да е мека и погледът да е лъчист.

И кротко, тихо да говори,

да чувстваш в него доброта.

За истината да се бори

и да живее в любовта.

Не го презирай, че е беден

и в пътя ходи бос и пеш.

Под скъсаната дреха гледай,

сърце от злато да съзреш.

Човекът е голям тогава,

кога сред всичките беди

добър и честен си остава

през радостни и тъжни дни.

Целувам очите ти мамо

Ръцете ти тате държа и милвам!

Там….пак ли сте двама?

В полусън тихо лежа

И трия с изтръпнали пръсти

Сълзите по мойто лице.

Връхлитат ме спомени

С вас мамо и тате.

Ще седна на прага

Да чуя на мама смеха,

Да видя на тати усмивката блага.

Поклон мамо и тате!

Правя опит

Правя опит:затварям очи

Както винаги с книга в ръката

В очите ми има сълзи

Правя опит,мъча се да заспя.

Правя опит.Не се получава

Искам толкова малко сега

Знам че с магия не може,не става

Правя опит да остана сама

Правя опит.Знам,няма лесни неща

Познати са ми болката и тъгата

Всяка вечер се мъча да заспя

Правя опит да победя самотата.

Не искам да знаете

Не искам да знаете,че в къщи

съм вечно сама. Не искам да знаете

дали живота ми има смисъл сега.

Не искам да знаете

как стоя до телефона

и чакам да чуя гласа

на някой от вас.

Не искам да знаете,

че единствен смисъл да живея сте вие

че само за вас живея и съществувам.

Не искам да знаете,

че всеки мой ден минава

в една стая,

че само след доза таблетки

започва деня и нощта ми.

И си мисля, как мога да разбия

този мраз в сърцето ми

довеян отнякъде.

Защо?

Ужасно е да бъдеш неразбрана,

тт себе си,от другите.

Защо цветята ми за тях са тръни,

А пролетта ми-есен?

Досущ като бездомница се лутам

из кривите житейски коридори.

Омръзва ми и бързам да избягам.

Каручката на дните ми отлита

и тя се движи леко,леко….

сред джунглата от чувства,обич.

Мълчанието спи.

Уморих се

Уморих се да бъда усмихната,

да отстъпвам и все мен да винят.

Искам да бъда ветровита,

а не праволинейна и принципна.

Обвиняват ме в прегрешения

мои,измислени.

Все така ми говорят:

ти си като камъка твърда и здрава,

само той здрав остава

под високите сини звезди.

А пък аз се страхувам сега

да приличам на него.

Аз не мога да бъда вече това.

****

Бял сняг косите ми покри.

И все по-малко се усмихвам.

За тебе още ме боли

и зная ,много те обичам.

И тази нощ отиде си без сън,

покой без тебе не намирам.

Нещастна бродя с вятъра навън

и зная,още те обичам.

****

Величествен е изгледа от планината.

Виждат се високите върхари,

наситили обилно гората.

Бълбука покрай тях реката,

Слънцето огрява небесата,

храстите се крият сред тревата

и са заслон за животните в гората.

Стихотворение от тракийката Мария Иванчева за родното ѝ село.

Родно село

Малки боден – наше село родно,

беше малко, китно, плодородно,

огласено от прелетни птички,

от ромона на селските рекички,

от звъна на козите звънчета,

от калта по детските крачете.

Но дойде партийната повеля,

четири села да се изселят.

Тука язовир голям ще става

мощтна електроцентрала ток ще дава!

Всеки се удари по челото
как да си напуснеме селото?
Кой където видят му очите,
докъдето стигат му парите,
тръгна щастие и дом да дири,
та деца и близки да събира.

Връщаме се днеска ний при тебе,
още от разклона като слизаш,
искаш с поглед всичко да обгърнеш
бащината къща пръв да зърнеш.

Ала нея вече там я няма.
Спомените викат: няма, няма!
Няма я училищната сграда,
станала е каменна грамада.

Няма ги стадата овчи, кротки,
няма даже кучета и котки.
Селото немее,
полето пустее,
само селската чешма е още съща,
нейната вода достига всяка къща.

Хвала на онези смели – тука
дето още пазят домът бащин,
да го има селото на картата

и да казваме – Това е нашето!

Съдържание

На вместо пролог 1

Спомени и размисли 3

Разказ за една любов 3

Училище – учение 6

Скъпи ученици 8

Кое ни зарежда? 9

Бъди верен на себе си 9

За непокорните, към които се причислявам 10

Пътя в живота 11

Роден дом 12

Аз и моите родители 12

Размисли 13

Кои са нещата които дават смисъл на нашия живот 14

Истинското място в живота 15

Добро и зло 16

Да бъдеш истински 17

Слава и щастие 18

Раздялата е част от любовта 19

Разумна лудост 20

Изборът 20

Що е щастие? 21

Истината 22

Сентенции 23

Приятелството 24

Слабост или богатство 25

Моето истинско Аз 26

Ивайло 27

Брат ми 28

ПОЕЗИЯ 29

Търси човека 29

Правя опит 30
Не искам да знаете 31
Защо? 31
Уморих се 32